

Verkiezingsprogramma 2010 - 2014

“Iedereen telt mee in Moerdijk”

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Werk, van het allergrootste belang	5
2. Moerdijk een duurzame en milieubewuste gemeente	6
3. Krachtige kernen	8
4. Bewaar het karakter van de gemeente, ook voor recreatie en toerisme	10
5. Menselijk wonen voor iedereen	11
6. Economie, sterk en innovatief	12
7. Veiligheid en anti-discriminatie	13
8. Onderwijs: geen kind van school zonder gelijke kansen	15
9. Goede en betaalbare zorg	16
10. Meer gerichte aandacht voor jongeren	17
11. Sociale zekerheid voor wie dat nodig heeft	18
12. Iedereen doet mee: sport en cultuur helpen daarbij	19
13. Mobiliteit, veilig verkeer en toegankelijk openbaar vervoer	20
14. Democratie en goed bestuur	21
15. Regionale samenwerking en internationale solidariteit	22

Inleiding

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van de PvdA Moerdijk voor de periode 2010-2014. Voor wie het oude programma van 2006 nog voor ogen heeft: dit verkiezingsprogramma is anders. Dit programma is natuurlijk geen breuk met het vorige, er zijn wel andere accenten gelegd. De basis voor dit programma wordt gevormd door het Partij van de Arbeid beginselenmanifest 2005. Daarnaast is ook gekeken naar de richtingen die zijn uitgezet voor Moerdijk in 2030 in de PvdA bijdrage aan de strategische visie van de gemeente Moerdijk en is dit programma in lijn met onze visie.

Zaken uit het verkiezingsprogramma 2006-2010 die voor de PvdA van belang zijn en nog niet of niet volledig zijn gerealiseerd zullen natuurlijk ook voor deze nieuwe periode meegenomen worden zoals het water terug in het centrum van Zevenbergen.

Daarnaast hebben we voor de komende periode ook nog een aantal nieuwe plannen.

De komende raadsperiode groeien de bomen niet meer tot in de hemel, maar worden we geconfronteerd met bezuinigingen en zullen er dus keuzes gemaakt moeten worden: wat we wel doen en wat niet.

Daarnaast zal er, als ons beleid ongewijzigd blijft, rekening gehouden moeten worden met een Moerdijkse bevolkingsomvang die zal krimpen.

Twee belangrijke problemen, die voor de PvdA Moerdijk een extra reden zijn om zich in de raadsperiode 2010-2014 met kracht in te zetten voor de inwoners van Moerdijk. Wij zullen op basis van de volgende sociaal democratische beginselen onze keuzes maken.

“Vrijheid, democratie, rechtvaardigheid, duurzaamheid en solidariteit, dat zijn de idealen van de sociaal-democratie. In de confrontatie van deze idealen met de werkelijkheid van alle dag geven beginselen richting. Voor de Partij van de Arbeid staat daarbij het recht op een fatsoenlijk bestaan centraal. Een bestaan dat een volwaardige participatie in de maatschappij mogelijk maakt, met ruimte voor wie wil en waardigheid voor wie niet kan. Een fatsoenlijke samenleving ontstaat waar vrijheid, solidariteit en verantwoordelijkheid elkaar de hand reiken”.

De PvdA Moerdijk kiest daarom in de komende periode voor:

- geen bezuinigingen op sociale voorzieningen zoals Wet Maatschappelijke ondersteuning, schuldhulpverlening en armoede bestrijding;
- investeren in duurzaamheid. We willen Moerdijk een voorbeeldgemeente maken op het terrein van duurzaamheid;
- investeren om de lokale economie draaiende te houden en zo werkgelegenheid te creëren;
- investeren in de sociale verbanden, de sociale cohesie, in onze gemeente.

Omdat deze zaken voor de PvdA Moerdijk van het grootste belang zijn kunnen overige zaken uit dit verkiezingsprogramma dus vertraging oplopen als we door de komende noodzakelijke bezuinigingen een keuze zouden moeten maken.

De krimp van de bevolkingsomvang van Moerdijk wil de PvdA tegengaan door Moerdijk een gemeente te maken waar het prettig, rustig en veilig wonen is en waar werk is. Wij zullen dit op actieve wijze promoten om mensen naar onze gemeente te trekken. De PvdA Moerdijk streeft naar een gemeente Moerdijk die:

“gelegen op de as Rotterdam-Antwerpen én als logistiek centrum van West-Brabant, voor al haar inwoners een leefbare omgeving biedt met werkgelegenheid in de nabijheid. Een gemeente met rust, ruimte, recreatie en toeristische mogelijkheden in het westelijk deel en dynamiek, bedrijvigheid en bovenlokale voorzieningen in het oostelijk deel. Een gemeente waarin de kernen hun eigenheid bewaard hebben, maar ook duidelijk één gemeente vormen. Een gemeente met een sociaal gezicht, waar zorg en basisvoorzieningen dichtbij zijn en de menselijke maat geldt. Een gemeente die op een bewoners gerichte, innovatieve, efficiënte en effectieve wijze wordt bestuurd.”

De afgelopen vier jaar zijn heel veel zaken tot stand gekomen of in gang gezet. Op vele terreinen is beleid ontwikkeld en vastgelegd in plannen en daaraan gekoppelde actiepunten. Veel van deze zaken lopen nog en verdienen een goede en gelet op de financiële situatie ook een verantwoorde voortzetting.

De belangrijkste taak die wij onszelf opleggen is dat de PvdA Moerdijk de komende vier jaar met een duidelijke visie voor de toekomst op basis van de sociaal democratische beginselen de problemen van de korte termijn én de lange termijn actief zal proberen op te lossen. We zullen onze visie verder realiseren en de reeds in gang gezette zaken afronden.

**Wij, de PvdA Moerdijk, willen er voor gáán
en we rekenen er op dat u ons daarvoor de kans geeft!**

1. Werk, van het allergrootste belang

Werk is van groot belang voor zowel individuele mensen als de samenleving. Werk verschaft niet alleen inkomen, het draagt ook bij aan eigenwaarde, sociale contacten en vermindert afhankelijkheid. Werk houdt mensen betrokken bij de samenleving en is een voorwaarde voor solidariteit en emancipatie. In deze economisch moeilijke tijden is dat bepaald geen gemakkelijke opgave.

Het is van belang in te blijven zetten op bestaande goedlopende trajecten voor het creëren van werkgelegenheid als de eis in het inkoopbeleid tot het in dienst nemen van werkzoekenden uit onze gemeente, het startersloket voor het verstrekken van microkrediet en coaching aan startende ondernemers, het reguliere overleg tussen de gemeente en ondernemers of hun vertegenwoordigers en de onderwijsinstellingen over o.a. werkgelegenheid, begeleiding en trainen van langdurig werklozen en het aan het werk krijgen of scholen van jongeren op basis van de Wet Investeren in Jongeren (wet WIJ).

De PvdA wil zoveel mogelijk mensen aan het werk houden. En wanneer mensen toch hun baan kwijt raken, vindt de PvdA het van groot belang dat mensen zo snel mogelijk aan een andere baan worden geholpen of dat ze via een opleiding de kans krijgen om in de toekomst weer aan het werk te gaan. In de tussentijd moeten tijdelijke werklozen kunnen rekenen op een fatsoenlijke uitkering.

Dat betekent voor de PvdA Moerdijk voor komende raadsperiode:

- De PvdA wil ook dat werklozen meteen geholpen worden met het vinden van een andere baan en niet pas na afloop van hun werkloosheidsuitkering. De goede samenwerking in het regionale mobiliteitscentra moet worden voortgezet.
- Waar mogelijk creëert de gemeente werkgelegenheid in het onderhoud en aanleg van de openbare ruimte.
- Zelfstandigen met een laag inkomen kunnen kwijtschelding van gemeentelijke heffingen krijgen.
- De PvdA wil dat de wachtlijsten voor de sociale werkvoorziening verdwijnen.
- Bij het in dienst nemen van mensen met minder kansen op de arbeidsmarkt zoals mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking, nieuwe Nederlanders, vrouwen en ouderen, heeft de gemeente een voorbeeldfunctie. De PvdA vindt dat er bij de gemeenten meer mensen met een arbeidshandicap moeten worden aangenomen. Het streven is tenminste vijf procent van het personeelsbestand te reserveren voor mensen met een arbeidshandicap. Daar waar nodig worden werkplekken aangepast voor mensen met een arbeidshandicap.
- Wie kan werken moet werken. Tegenover rechten staan ook plichten. Wie een uitkering ontvangt maar wel kan werken dient beschikbaar te zijn om mee te werken aan scholing – zoals het leren van de Nederlandse taal, regulier onderwijs en vakscholing – of reïntegratie. Alleen langs deze weg kunnen mensen hun toekomst in eigen hand nemen en deel uitmaken van onze samenleving.
- We maken ons sterk om, in samenwerking met lokale ondernemers en de Kamer van Koophandel, zoveel mogelijk stagemogelijkheden voor jongeren te realiseren. We vinden dat de gemeente zelf het goede voorbeeld moet geven door extra stages aan te bieden binnen de eigen gemeentelijke organisatie.
- Vacatures van de gemeenten, die zich daarvoor lenen worden eerst aangemeld bij de sociale dienst, het werkplein en bij het Sociaal Werkgelegenheids-bedrijf. De gemeente maakt hiermee zijn voorbeeldfunctie waar door maatschappelijk verantwoord werkgeverschap te betrachten en ook zelf mensen met een beperking in dienst te nemen.
- Leeftijd is geen reden voor (gedeeltelijke) vrijstelling van arbeidsplicht. Juist oudere bijstandsgerechtigden lopen het risico door sociaal isolement te vereenzamen. Sociale activering, gesubsidieerde arbeid en schuldhelpverlening blijft voor deze groep van belang.
- Alleenstaande ouders met een uitkering zijn vaak gedeeltelijk beschikbaar voor de arbeidsmarkt. Waar dat nodig is, subsidieert de gemeente kinderopvang.
- Misbruik wordt bestraft. Mensen die zich stelselmatig en onterecht onttrekken aan werk, worden gekort op hun uitkering. Misbruik ondergraaft solidariteit, daarom mogen controle en handhaving streng zijn.

2. Moerdijk een duurzame en milieubewuste gemeente!

In 2009 heeft Moerdijk zich aangemeld als millennium gemeente.

De PvdA wil ook lokaal werken aan de realisatie van een aantal van de millennium doelen, zoals bv. het creëren van een duurzaam leefmilieu.

De PvdA Moerdijk wil Moerdijk tot een voorbeeld gemeente maken op het terrein van duurzaamheid. We willen duurzame ontwikkelingen voortzetten of in gang zetten.

Duurzame ontwikkelingen zijn voor ons *“ontwikkelingen waarin de huidige generatie in zijn behoeften voorziet, zonder daarbij de mogelijkheden van toekomstige generaties om in hun behoefte te kunnen voorzien te beperken.”*

Groen is een belangrijke factor voor het milieu, het maakt een buurt prettiger om in te wonen, geeft kinderen de gelegenheid om te spelen en is noodzakelijk voor het voortbestaan van vogels en dieren. Het groen in onze omgeving wordt echter vaak bedreigd door nieuwbouw en renovatie van buurten, pleinen en straten. De gemeente houdt bij nieuwe bouwprojecten en renovaties van buurten en straten daarom rekening met het groen. Bij de uitbreiding, de inrichting en het onderhoud van het groen in de wijk kunnen wijkbewoners prima betrokken worden. En voor het voortbestaan van dieren zijn groenstroken (ecologische verbindingszones) van groot belang.

Industrie terreinen worden zoveel mogelijk groen “ingepakt”. Dit groen wordt als recreatiegebied toegankelijk voor de omwonenden

Het natuurbewustzijn op de Moerdijkse bedrijventerreinen kan worden vergroot door op een meer integrale wijze naar deze bedrijventerreinen te kijken waarbij de relatie mens en omgeving centraler moet komen staan. Op gemeentelijk niveau kunnen de bestaande subsidieregelingen (art7A Woningwet bijvoorbeeld) meer worden benut om de duurzaamheid van de bedrijventerreinen een impuls te geven en het herstructureren van de bedrijventerreinen te stimuleren. Door het Ministerie van VROM is al onderzoek verricht naar vernieuwend ruimtegebruik en het is nu dan ook zaak dat partijen die zich willen profileren met het onderwerp biodiversiteit als praktijkvoorbeeld kunnen dienen en in deze ambitie van zowel duurzaamheid en aandacht voor ecologische maatregelen ter bevordering van de biodiversiteit door gemeenten en provincie worden gestimuleerd.

Duurzaamheid van onze bedrijventerreinen staat voorop. Een belangrijk component bij verduurzaming van (bestaande) bedrijventerreinen is daarbij aandacht voor natuur en biodiversiteit. Aandacht voor ‘planet’ is niet alleen van belang in beschermde natuurgebieden. Biodiversiteit is overal en speelt zowel in de landelijke als stedelijke omgeving een belangrijke rol. Niet alleen zal de natuur nadrukkelijker dan tot nu toe aandacht moeten krijgen in de bebouwde kom maar met name ook aan de randen van de kernen. Daar waar stedelijke omgeving en natuur elkaar raken is het mogelijk om de natuur op een weloverwogen en verantwoorde manier voor de toekomstige overleving van soorten de ruimte te geven. Het is dan ook van belang om de variatie aan inheemse soorten zoveel mogelijk te stimuleren om de gaande achteruitgang van biodiversiteit tegen te gaan. Samen met het openbaar en particulier groen draagt groen op (duurzame) bedrijventerreinen bij aan de landelijke uitstraling waar Moerdijk om bekend staat.

Het doel moet zijn de lokale achteruitgang van biodiversiteit tegengaan door de aanplant van inheemse soorten en door de bevordering van meer natuur op en rond bedrijventerreinen. Naast een concrete toename van inheemse biodiversiteit op de Moerdijkse bedrijventerreinen leidt de aandacht voor de ecologische betekenis van duurzame bedrijventerreinen ook tot een grotere bewustwording aangaande de biodiversiteitsproblematiek onder de bevolking en levert een beter ecologisch milieu een beter werkklimaat voor werknemers op waardoor de werkomstandigheden van werknemers en daarmee indirect de werk-kwaliteit wordt verbeterd.

De gemeente speelt een belangrijke rol in duurzame, klimaat en energiesparende maatregelen. We stellen zelf een klimaatplan op en nemen het voortouw door bijvoorbeeld duurzaam in te kopen en door toekomstige bouw en renovatie duurzaam en klimaatvriendelijk uit te voeren. Daarnaast nemen we energiebesparende maatregelen en zorgen we voor recycling en hergebruik. Ook maken we het aantrekkelijk om vaker de fiets of de bus te pakken en de auto eens te laten staan.

Dat betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- Moerdijk moet bekend worden als een voorloper op het gebied van een groene en duurzame gemeente.
- Bij economische- en recreatieve ontwikkelingen zal indien mogelijk gebruik gemaakt worden van rest-energieën die bij productie op het industrieterreinen vrijkomen. Deze energie is eventueel ook te gebruiken voor stadsverwarming.
- Het waar mogelijk gebruik maken van de mogelijkheden van koude en warmte opslag systemen.
- Een beter openbaar vervoer of een door de bedrijven gefinancierde bus-verbinding ontwikkelen van en naar de spoorstations in de gemeente vanuit de industrieterreinen.
- Innovatie ontwikkelingen in de landbouw op het gebied van duurzaamheid en milieu zullen gestimu-

leerd worden.

- De nota Windenergie waarbij windenergie/windmolenparken niet her en der in de gemeente ontstaan wordt geactualiseerd. Een Gemeentelijk Windmolen Park op het Industrierrein en Havenschap Moerdijk waarbij de energie, indien mogelijk, direct terugvloeit naar de burger.
- Het stimuleren van het gebruik van zonne-energie.
- Het groen in onze gemeente blijft behouden en waar mogelijk wordt het verdwenen groen weer teruggebracht.
- De groenstroken, o.a. rond industrierreinen en ecologische verbindingzones worden gehandhaafd en uitgebreid en waar mogelijk voor recreatief gebruik opengesteld.
- De erfbeplanting rond landbouwbedrijfsgebouwen in het buitengebied blijven zo veel mogelijk behouden.
- In onze gemeente worden mensen actief bij het groen in hun wijk betrokken en worden verenigingen die zich met de natuur bezig houden ondersteund.
- Onze gemeente zet zich in voor duurzame productie en volledig hergebruik van producten.
- Toekomstig bouwen en renoveren is duurzaam en klimaatvriendelijk. Het anders ontwerpen van gebouwen kan veel energiegebruik voorkomen. En door bestaande gebouwen te renoveren of beter te isoleren kunnen spectaculaire resultaten worden behaald. Oude bedrijventerreinen worden duurzaam geherstructureerd en hergebruikt.
- Onze gemeente streeft er naar haar producten en diensten 100% duurzaam in te kopen.
- Onze gemeente gaat actief energiebesparende verlichting toepassen en stimuleren.
- Een goed en meetbaar klimaatprogramma wordt, indien mogelijk met de omliggende gemeenten, afgesproken. De luchtkwaliteit in onze gemeente moet minimaal voldoen aan de daarvoor geldende wettelijke normen.
- Onze gemeente stimuleert de duurzame opwekking, opslag en besparing van energie.
- De gemeente stimuleert natuureducatie voor jong en oud.
- Lopen en fietsen is niet alleen gezond, het is tevens de minst belastende manier van verplaatsen voor het milieu. Daarom stimuleren we wandelen en fietsen. Voet- en fietspaden moeten ruim en veilig zijn, er moeten voldoende oversteekplaatsen zijn en de wachttijd bij verkeerslichten gering.
- Bij nieuwbouw letten we niet alleen op het aantal parkeerplaatsen maar tevens op goede fiets- en loopverbindingen.
- Er wordt meegewerkt aan het tegengaan van de verzilting van de landbouwgronden in onze gemeente en ook een waterberging is mogelijk.

3. Krachtige kernen

Leefbaarheid centraal in de dorpen en stadjes.

Mensen maken de samenleving, ook in de dorpen en stadjes in Moerdijk. Dagelijks zijn honderden mensen bezig met onbetaald maar o zo belangrijk werk. Vrijwilliger bij de sport- of cultuurclub, op school, in de buurtvereniging, bij de lokale omroep, in de dorpsraad, bij de Zonnebloem of het Rode Kruis, zorgen voor de ouderen of zieken in de buurt, en nog veel meer activiteiten. Deze mensen vormen de ware kracht van de samenleving. Dat alles noemen we “Sociaal Kapitaal”. Dit sociale Kapitaal wil de PvdA krachtig ondersteunen en optimaal benutten. Dat doen we om de leefbaarheid in alle kernen te bevorderen.

Leefbaarheid is de kwaliteit van woon- en leefomgeving in brede zin. Leefbaarheid wordt bepaald door het sociale klimaat, wonen, natuur en milieu, voorzieningen, verkeer, bereikbaarheid, werken en de relatie tussen burger en overheid.

Door ontwikkelingen in onze maatschappij (vergrijzing, ontgroening, digitalisering, individualisering) staat de leefbaarheid in alle kernen van Moerdijk voortdurend onder druk. Bewoners van een kern weten zelf het beste waaruit die leefbaarheid bestaat. Daarmee komt de eigenheid en het specifieke karakter het beste tot zijn recht. Bewoners kunnen haarscherp benoemen wat er aan acties nodig zijn om de leefbaarheid in hun kern te bevorderen. Bewoners kunnen zelf veel doen voor de leefbaarheid. Bloeiende verenigingen, buurtactiviteiten, je tuintje bijhouden, de rommel opruimen, in gesprek gaan met elkaar, je aan de verkeersregels houden, boodschappen doen in eigen dorp, openstaan voor anderen, vrijwilliger worden. Allemaal zaken uit het sociaal kapitaal die meehelpen aan een leefbare kern. Voor sommige acties is ondersteuning of uitvoering door professionele organisaties nodig. Dat zijn bv. de woningcorporatie, de politie, het maatschappelijk werk, de gemeente of de zorginstellingen.

Tot nu toe is door middel van het instrument “Dorpsplannen” gewerkt aan de leefbaarheid. Dat wil de PvdA blijven doen, maar wel op een meer actieve en flexibele manier. Een dorpsplan is meer dan een lijstje actiepunten. Een dorpsplan moet ervoor zorgen dat het sociaal kapitaal en de professionals samenwerken aan de leefbaarheid van de kernen. Hier ziet de PvdA ook de verbinding met de WMO, die er vanuit gaat dat alle burgers kunnen meedoen in de samenleving. Dat gebeurt bij uitstek in de dagelijkse gang van zaken in de kernen.

Dit betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- Een nieuwe serie dorpsplannen ontwikkelen met bewoners waarin de nadruk komt op de sociale paragraaf, de verbinding met de WMO en het activeren en ondersteunen van sociaal kapitaal. Deze dorpsplannen worden meer flexibel en vormen de basis van alles wat voor de leefbaarheid van een kern belangrijk is.
- Om de uitvoering van de dorpsplannen en dus de leefbaarheid van een kern te bewaken en bevorderen wil de PvdA “kern tafels” inrichten (stads- of dorps tafel). Dit is een regelmatig overleg tussen bewoners, vrijwilligers en professionals die actief zijn in de betreffende kern. Per kern kunnen er andere deelnemers zijn omdat de vraagstukken anders kunnen zijn. T.b.v. de bestuurlijke verankering wordt aan iedere Kerntafel een collegelid gekoppeld.
- In de kern Zevenbergen het onderwerp “het water terug in het centrum” op de agenda houden en voortgaan met de in de raadsperiode 2006-2010 al ingezette acties voor realisatie van dit plan.
- In de kern Klundert zal de PvdA zich inzetten om het door haar in de raadsperiode 2006 -2010 ontwikkelde plan voor een recreatieplas in Klundert gerealiseerd te krijgen en voor de verbetering van het centrum.
- Realisatie van de plannen voor het centrum van Fijnaart.
- Onderwerpen die de PvdA Moerdijk belangrijk vindt voor leefbaarheid van alle kernen zijn in ieder geval:
 - Goede en bereikbare publieke voorzieningen met kwaliteit.
 - Woningen met kwaliteit toegespitst op de behoefte van de toekomst.
 - Veilige en schone openbare ruimte.
 - Ontmoetingsplekken in de openbare ruimte voor spelen of ontspannen.
 - Leefbaarheidsfonds voor buurtactiviteiten.
 - Ondersteunen van verenigingen en vrijwilligers.
 - Bevorderen dat iedereen meedoet, geen uitsluiting maar omarming.
 - Aanpakken van alle vormen van overlast.
- In kleine kernen worden voorzieningen zoveel mogelijk gecombineerd in één gebouw. Voorzieningen blijven daardoor beschikbaar en bereikbaar. Denk aan de brede school. Wanneer een school zich ontwikkelt tot brede school, worden combinaties met allerlei andere voorzieningen mogelijk, zoals overblijf, voor- en naschoolse opvang, maar ook culturele of sportieve activiteiten.

- Een basisschool in de buurt is een belangrijke voorwaarde voor de leefbaarheid in een gebied. Het liefst kunnen kinderen zelf veilig naar school lopen of fietsen. De PvdA wil dat scholen door samenwerking op verschillende locaties kunnen blijven bestaan. Ook als een school iets kleiner is dan het wettelijk minimum moet de school niet direct worden opgeheven. Dit mag echter nooit ten koste van de kwaliteit van het onderwijs gaan. Daar waar de school toch dicht moet vanwege te weinig leerlingen zet de PvdA zich in voor het realiseren van goed vervoer van de leerlingen.
- In kleine kernen waar winkels zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen onderzoeken we innovatieve mogelijkheden om mensen toch hun dagelijkse boodschappen in de buurt te kunnen blijven doen. Bijvoorbeeld door vestiging van een buurtwinkel in een gemeenschapshuis/brede school.

4. Bewaar het karakter van de gemeente, ook voor recreatie en toerisme

Veel mensen genieten dagelijks van het mooie Moerdijkse buitengebied. Een gebied waar mensen wonen en werken, en waar anderen in het weekend tot rust komen.

De PvdA wil in het westelijke deel van de gemeente de landelijke kwaliteit van het gebied behouden. In dit deel en dan met name in en rond Willemstad zal het toerisme zich concentreren. In het oostelijke deel van onze gemeente willen wij de bedrijvigheid concentreren, maar ook daar moet het leefbaar blijven en moet er voldoende groene ruimte overblijven waar landbouw en recreatie kunnen plaatsvinden.

De PvdA investeert in de leefbaarheid van de kernen en zal zich er daarom voor inzetten dat een pakket van basisvoorzieningen in elke kern behouden blijft of gerealiseerd wordt. De overige voorzieningen moeten toegankelijk worden door de bereikbaarheid te vergroten.

Werkgelegenheid, toegankelijke voorzieningen en kwalitatief goede woningen moeten de leefbaarheid in de kernen goed houden en daarmee ook de eigenheid van elke kern. Voor iedereen moet, het ondanks deze eigenheid, duidelijk zijn dat we één gemeente Moerdijk zijn en ook aan die eenheid moeten werken. De toegankelijkheid en de mogelijkheden voor de recreatie en het toerisme aan de “waterkanten” van onze gemeente moeten verbeterd worden.

Juist met een krimpende bevolking moeten innovatieve oplossingen gezocht worden om voorzieningen in stand te houden. Dit proces moet samen met de burgers van onderop gegeven worden.

Landbouw neemt in onze gemeente een belangrijke plaats in. Onze landbouwers beheren meer dan 65% van het landelijke gebied. De PvdA streeft naar een vitale innovatieve en duurzame landbouw en zet in op behoud van ons karakteristieke cultuurlandschap, dat goed toegankelijk is voor iedereen.

De PvdA wil dat de inwoners van Moerdijk zoveel mogelijk in hun directe omgeving kunnen recreëren, maar ook dat andere gebruik kunnen maken van onze toeristische trekpleisters.

Dit betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- De kernen behouden hun eigen identiteit, maar vormen één gemeente Moerdijk.
- De toeristische sector zal zich binnen de grenzen van leefbaarheid, duurzaamheid en milieu verder moeten kunnen ontwikkelen. Dit geldt met name in/voor de toeristische trekpleisters.
- Verbreding van activiteiten op het landbouwbedrijf, zoals zorg, kinderopvang en recreatie moet tot de mogelijkheden gaan behoren.
- Grondeigenaren en boeren moeten een beloning krijgen als zij een bijdrage leveren aan het open landschap, de bescherming van soorten en waterberging. Daarom pleiten we voor zogenaamde ‘landschapsfondsen’. Overheden en bedrijven kunnen hier geld in stoppen, waardoor ondernemers die het landschap mooi willen houden een fatsoenlijke vergoeding krijgen voor hun groene dienstverlening.
- Natuur- en cultuurlandschap worden maximaal toegankelijk gemaakt door aanleg van nieuwe fiets- en wandelpaden.
- Recreatie mogelijkheden op en aan het water worden ontwikkeld voor de toeristen, maar ook voor de bewoners van Moerdijk.
- De op ons grondgebied gelegen forten zullen op een, zowel financieel, milieutechnisch als voor de leefbaarheid van de omgeving, verantwoorde wijze worden ontwikkeld. Een zo breed mogelijk gebruik is daarbij één van de uitgangspunten.
- Rond de bestaande industrieterreinen en nog te ontwikkelen terreinen worden groenstroken aangebracht die, vooral door de direct omwonenden recreatief gebruikt kunnen worden, bijvoorbeeld als wandelbos.

5. Menselijk wonen voor iedereen

De PvdA Moerdijk wil voor iedereen in Moerdijk een goed dak boven zijn of haar hoofd. Voor sommige mensen, of het nu starters, ouderen, mensen met beperkingen of alleenstaanden zijn, is dat soms moeilijk bereikbaar. De wachttijden voor huurhuizen zijn lang en koophuizen vaak onbetaalbaar.

Goed wonen is echter meer dan een dak boven je hoofd. Iedereen verdient een fijne buurt om in te wonen. Een buurt waar men zich veilig en thuis voelt, waar kinderen op straat kunnen spelen en waar mensen mét in plaats van naast elkaar leven. Een dergelijke buurt ontstaat als gemeente en bewoners de handen ineen slaan. Prettig wonen betekent ook dat we mét elkaar samenleven in plaats van tegenover elkaar staan in onze woonomgeving.

In de nabije toekomst zal, bij ongewijzigd beleid, ook de bevolkingsomvang in Moerdijk afnemen. Dat betekent niet dat we nu al voldoende woningen hebben. Omdat het gemiddelde aantal bewoners per woning afneemt hebben we nog steeds meer woningen nodig. De extra werkgelegenheid die we door het Logistiek Park krijgen biedt kansen om meer mensen naar Moerdijk te halen. Daarvoor mogen we 825 woningen extra bouwen. Bovendien zijn de woningen die er al staan niet voldoende afgestemd op de huidige en toekomstige woonwensen. Er moet dus worden uitgebreid en vernieuwd.

In de komende jaren zullen we vooral inzetten op de verbetering van de kwaliteit van woningen. Dat gebeurt zowel in bestaande bouw als nieuwbouw. Bestaande bouw kan in kwaliteit toenemen door duurzaamheidsmaatregelen en maatregelen in de leefomgeving. Door nieuwbouw komt er ruimte voor doorstroming, herstructurering, stads- en dorpsvernieuwing.

Een goed volkshuisvestingsbeleid werkt ook positief op de leefbaarheid. Goede woningen in een fijne buurt die veilig en aantrekkelijk is. Een buurt waarin men met elkaar samenleeft en niet tegenover elkaar staat. En dat is weer te realiseren door de activering van het Sociaal Kapitaal via de uitvoering van nieuwe dorpsplannen.

Dit betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- In samenwerking met de woningcorporaties een actueel woningbehoefte- en woonwensenonderzoek uitvoeren als onderbouwing voor de woonvisie.
- Naast een uitstekende relatie met de woningcorporatie worden met hen de concrete prestatie afspraken regelmatig geactualiseerd. Dit geldt ook voor het convenant ter beperking van huurschulden. De prestatieafspraken met woningcorporaties moeten haalbaar zijn en passen in de gemeentelijke woonvisie. De afspraken gaan niet alleen over bouwen en vernieuwen, maar ook over de maatschappelijke verantwoordelijkheden als investeren in leefbaarheid, schuldhulpverlening, voorkomen woonoverlast, toewijzingsbeleid.
- Nieuwbouwwoningen moeten voldoen aan hoge kwaliteitseisen. We denken aan duurzaamheid, toegankelijkheid, levensloopbestendigheid, aanpasbaarheid.
- Grondprijzen die rekening houden met het functiegebruik van de gronden.
- Duurzaamheidsleningen door een fonds dat zichzelf door de aflossingen in stand houdt (net zoals de startersleningen) waardoor ook particulieren gestimuleerd worden om duurzaamheidsinvesteringen te doen.
- Woonarrangementen voor sociale koopwoningen die er voor zorgen dat goedkope woningen voor de doelgroep beschikbaar blijven. Denk aan bv. CPO (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) en MGE (Maatschappelijk Gebonden Eigendom).
- Nieuwe wijken en ontwikkelingen worden met inwoners vormgegeven. Als inwoners van begin af aan participeren in de ontwikkelingen komt dat de uiteindelijke kwaliteit van wijk, woning of omgeving ten goede. Een goed voorbeeld is de herontwikkeling van het Evenemententerrein Klundert.
- We willen enkele projecten waarin we onderscheidend bouwen. Het honoreren van specifieke woonwensen voor specifieke groepen kan nieuwe inwoners naar Moerdijk trekken. (Voorbeeld: woongelegenheid voor ouderen die in de agrarische sector hebben gewerkt)
- Bij alle nieuwbouwprojecten wordt speciaal aandacht geschonken aan de elementen bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid voor mensen met functiebeperkingen. Duurzaam bouwen gaat ook over aanpasbaar en levensloopbestendig bouwen. Blijvende uitvoering wordt gegeven aan het Convenant Duurzaam bouwen.
- De gemeente zorgt met corporaties en marktpartijen voor voldoende betaalbare woningen voor o.a. jongeren, ouderen en mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking. Op regionaal niveau maken we prestatieafspraken over de hoeveelheid noodzakelijke woningen. Bij het toewijzen van woningen verlenen we voorrang aan doelgroepen die anders nauwelijks aan bod komen.
- Segregatie gaan we tegen door het aanbieden van een gevarieerd woningaanbod: zowel koop als huur, zowel duur als goedkoop. Dat betekent renoveren of onder voorwaarden slopen en opnieuw bouwen als buurten niet meer voldoen aan de eisen van vandaag de dag. Concentratie van kansarmoede moet worden voorkomen.

6. Economie, sterk en innovatief

Voor voldoende werkgelegenheid is een sterke en gezonde economie nodig. De mogelijkheid voor de vestiging of uitbreiding van bedrijven in de gemeente is daarvoor een belangrijke pijler

Om mensen aan het werk te houden en te krijgen zijn banen nodig en dat betekent dat we als gemeente mede de voorwaarden scheppen om die banen te creëren door de vestiging of uitbreiding van bedrijven te stimuleren en te faciliteren. De PvdA is er daarbij een voorstander van dat de mensen dicht bij hun woonplek een werkplek kunnen vinden.

De industrie levert een bijdrage aan de werkgelegenheid zo veel als mogelijk door duurzame productie en dat geldt ook voor de landbouw.

Dit betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- Werkgelegenheid verschaffen door vestiging van bedrijven op de bedrijventerreinen waar nog ruimte is.
- De vestiging mogelijk te maken van kleinschalige bedrijven in de kernen, die passen in de woonomgeving en bijdragen aan de werkgelegenheid in de kernen.
- dat de PvdA heeft gekozen vóór de vestiging van een logistiek park. Bij de realisatie ervan zal de lokale werkgelegenheidsverschaffing een belangrijke rol moeten spelen.
- De gemeente er op zal toezien en waar mogelijk faciliteren dat de landbouw in Moerdijk op een duurzame en innovatieve wijze uitgeoefend wordt.
- Bij het beëindigen van een landbouwbedrijf zijn er mogelijkheden of worden die geschapen om andere activiteiten op het bedrijf te ontplooien die passen in de omgeving.
- Dat de gemeente actief zal optreden, waar mogelijk in regionaal verband, voor het aantrekken van bedrijven naar onze gemeente. Bij een keuze spelen lokale werkgelegenheid en duurzaamheid een belangrijke rol.

7. Veiligheid en anti-discriminatie

Iedereen heeft recht op een veilige buurt. Zodat kinderen veilig buiten kunnen spelen en niemand 's avond binnen hoeft te blijven uit angst voor overlast of criminaliteit. Je veilig voelen is een basisbehoefte. En hoewel een risicovrije samenleving niet bestaat kan de gemeente wel veel doen om te zorgen voor veiligheid én een veilig gevoel. Veiligheid wordt vergroot door preventie en bestrijding van misdaad en overlast. Maar ook verloedering moet worden tegengegaan, hufferigheid en onbeschoft gedrag is niet te toleren. De PvdA zet zich deze raadsperiode in om overlast en verloedering tegen te gaan of te voorkomen. De PvdA neemt het op voor het slachtoffer. Geweld en intimidatie mogen nooit worden beloond.

Er moet een veilig gevoel voor iedereen zijn. Dit betekent dat ook discriminatie bestreden moet worden. Discriminatie op basis van ras, afkomst, leeftijd, seksuele geaardheid en een handicap moet zoveel mogelijk voorkomen en bestreden worden.

De verbetering van de veiligheid is meer dan alleen repressie. Preventie moet een belangrijke rol spelen. De inrichting van de openbare ruimte en de zichtbaarheid van de toezichthouders spelen ook een rol bij het verhogen van het veiligheidsgevoel.

Soms is voor een veilig ingerichte openbare ruimte een totale herinrichting van een wijk nodig, zoals op dit moment in Zoetendaal in Zevenbergen gebeurt.

Natuurlijk is ook de veiligheid in het verkeer van belang, maar dit aspect behandelen we in het hoofdstuk "Mobiliteit"

Dit betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- Veiligheid moet hoger op de politieke agenda. De gemeenteraad blijft daartoe periodiek om de tafel met politie om o.a. zoveel mogelijk politie inzet te krijgen voor het verhogen van de veiligheid.
- Aan het vastgestelde integraal veiligheidsbeleid wordt uitvoering gegeven, waarbij bijzondere aandacht wordt gegeven aan preventieve maatregelen.
- Voorkomen is beter dan genezen. Preventie is primair. Daarom zal bij een veiligheidsprobleem eerst de oorzaak vastgesteld moeten worden. Om het probleem op te lossen zal vervolgens de daarvoor meest effectieve en efficiënte maatregelen ingezet moeten worden. Dus b.v. als blijkt dat het aanbrengen van een gele streep het parkeerprobleem beter oplost dan het dagelijks bekeuren door handhavers, dan de gele streep aanbrengen want dat is een betere én een goedkopere oplossing.
- Bij het opzetten van nieuwe wijken zal op basis van een veiligheidseffecten rapportage de openbare ruimte ingericht worden. In bestaande wijken kan dit instrument ook gebruikt worden om daar de veiligheid in overleg met de bewoners te verbeteren.
- Daar waar politie inzet niet mogelijk is, worden oplossingen gevonden door het (in beperkte mate) inzetten van gemeentelijke handhavers.
- Onderzocht moet worden of handhaving op bepaalde terreinen niet in samenwerking met de omliggende gemeenten kan plaatsvinden, met als doel: wel (uitbreiding van de) handhaving, maar beperking van de kosten.
- In het lokale politiebeleid verdient de aanpak van sociaal gedrag en overlast in de buurt prioriteit. Mogelijk kunnen buurtbemiddelaars of wijkwachten hierbij ingezet worden. Samenwerking met woningcorporaties zal daarbij gezocht worden met name als het gaat om woonoverlast.
- Camera toezicht en preventief fouilleren worden zonodig ingezet om criminaliteit in de openbare ruimte aan te pakken.
- Met meer agenten op straat zijn we er niet. Burgers moeten in hun kern een vast aanspreekpunt krijgen of houden, zoals een wijkagent.
- Wangedrag en criminaliteit onder jongeren moet worden bestreden en voorkomen. Dat doen we door een intensieve, niet vrijblijvende samenwerking tussen scholen, bureaus jeugdzorg, reclassering, politie en justitie in de buurt (veiligheidshuizen). Jongeren die voor de eerste keer worden veroordeeld, krijgen een persoonlijke coach om herhaling te voorkomen. Ouders worden financieel aangesproken voor (materiële) schade die hun minderjarige kinderen hebben veroorzaakt.
- Te vaak is er bij overlast en geweld sprake van alcoholmisbruik vooral bij jongeren. Het verstrekken van alcohol aan jongeren onder de zestien jaar wordt gecontroleerd en gehandhaafd. Er zal geparticipeerd worden in regionale en landelijke acties om het alcoholgebruik tegen te gaan.
- Uit de bak is aan de bak. Wie terugkeert in de samenleving moet een eerlijke kans krijgen om een eigen bestaan op te bouwen, en de kans op herhaling moet worden beperkt. Voormalig gedetineerden worden door de gemeente daarom geholpen bij het vinden van passend werk of een opleiding.
- Ontmoetingsplaats voor jong en oud is een basisfunctie. In multifunctionele te gebruiken gebouwen in elke kern moet dit mogelijk gemaakt worden, naast de samenwerking tussen gemeente, verenigingen, zorg, woningcorporaties en lokale middenstand in deze gebouwen.
- Verslaving voorkomen is beter dan genezen. Daarom is de PvdA voorstander van alcohol- en drugspre-

ventieprogramma's, zoals het geven van voorlichting op scholen.

- Bij verslavingsbeleid en maatschappelijke opvang hebben jongeren absolute voorrang. De regionale samenwerking op dit terrein word voortgezet.
- De controle op de veiligheid in en om bedrijven, met name bedrijven met een hoog veiligheidsrisico, moet op adequate wijze plaatsvinden zodat overtredingen voorkomen of geconstateerd worden.
- Scholen besteden voldoende aandacht aan seksuele diversiteit en het creëren van een veilig schoolklimaat. Activiteiten die taboes over homoseksualiteit of gelijkheid van vrouwen binnen bepaalde bevolkingsgroepen doorbreken worden ondersteund.
- Het Meldpunt Discriminatie pakt alle klachten op het gebied van discriminatie op.
- De gemeente zorgt dat er voldoende kennis in huis is voor de actieve bestrijding van discriminatie door samen te werken met maatschappelijke organisaties en partners op het gebied van veiligheid.

8. Onderwijs: geen kind van school zonder gelijke kansen.

Het onderwijs is een belangrijke motor van de emancipatie. Het doorbreekt het automatisme dat opeenvolgende generaties alsmaar in dezelfde maatschappelijke positie blijven steken. Met trots zien we dat tegenwoordig kleinkinderen van ongeschoolde arbeiders topposities in onze maatschappij kunnen innemen. De PvdA staat voor goed, toegankelijk en betaalbaar onderwijs voor iedereen, je hele leven. De landelijke overheid blijft eindverantwoordelijk en garandeert de kwaliteit en toegankelijkheid van al het onderwijs. Niet iedereen begint zijn of haar schoolcarrière vanuit eenzelfde startpositie. Sommige leerlingen kunnen minder goed meekomen op school. De PvdA zet alles op alles om er voor te zorgen dat jongeren hun opleiding afsluiten met een diploma dat hen goede perspectieven geeft op de arbeidsmarkt.

De PvdA is voorstander van brede scholen waarin ook verschillende wijkvoorzieningen onder één dak zijn gehuisvest.

Een basisonderwijsvoorziening is voor de PvdA een basis voorziening voor elke kern.

Volledig middelbaar onderwijs moet er in Moerdijk zijn en er moet beroepsonderwijs zijn gerelateerd aan de belangrijkste industriële activiteiten in onze gemeente, bijvoorbeeld logistiek.

Dit betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- Er komt extra aandacht voor kinderen met een achterstand. De voorschoolse educatie wordt uitgebreid en er komen voetklassen voor kinderen die door een jaar extra taalles wel de kans krijgen om naar HAVO/VWO te gaan.
- Scholen worden gesteund om het schoolverzuim terug te dringen. Registratie van verzuim en optreden van de leerplichtambtenaar is daarbij een voorwaarde.
- Samen met ROC's en gemeenten en bedrijfsleven worden voldoende stageplekken gegarandeerd, ook voor jongeren met een beperking.
- Meer Brede Scholen die naast onderwijs geven, een ontmoetingsplek zijn voor de buurt, waar buiten schooltijd gebruik van wordt gemaakt. Een Brede School heeft een breed aanbod aan activiteiten en voorzieningen. Samenwerking met jongerenwerk, verenigingsleven en centra voor jeugd en gezin is daarbij onmisbaar. Waar nodig kan ook de politie participeren in de Brede School.
- De kinderopvang en buitenschoolse opvang moeten voldoende beschikbaar zijn. De gemeente moet het gebruik van gebouwen van de gemeente voor Kinderopvang/Buiten Schoolse Opvang stimuleren en met woningbouwcoöperaties, scholen en kinderopvangorganisaties daarover afspraken maken.
- Onderwijs moet goed toegankelijk zijn voor iedereen, inclusief leerlingen met een beperking. Het leerlingenvervoer moet daar een positieve bijdrage in leveren en niet een belasting vormen voor ouders en kinderen.
- In samenwerking met de industrie in onze gemeente, de kamer van koophandel en onderwijsinstellingen moet gekeken worden naar de mogelijkheid van een vestiging van een beroeps onderwijs instituut in Moerdijk. Het onderwijs op dit instituut moet aansluiten op de behoefte van het bedrijfsleven in Moerdijk én de regio.

9. Goede en betaalbare (gezondheids)zorg

Steeds meer ouderen leven langer in goede gezondheid. Zij vinden het prettig om in hun eigen huis te blijven wonen, ook als ze wat meer ondersteuning nodig hebben. Goede en betaalbare zorg moet voor iedereen beschikbaar zijn. Hierbij moet ook rekening gehouden worden met toekomstige ontwikkelingen. Met het oog op de toenemende vergrijzing en de stijging van het aantal mensen dat gebruik gaat maken van de zorg, zijn extra investeringen nodig. De PvdA vindt dat de menselijke maat terug moet keren in de zorg. Dat betekent bijvoorbeeld dat de zorg weer kleinschalig en in de buurt geleverd kan worden, bijvoorbeeld door inzet van wijkverpleegkundigen. De overheid heeft de afgelopen jaren een toenemend beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van hulpbehoevende groepen inwoners zoals ouderen en gehandicapten. Het persoonsgebonden budget is bedoeld om mensen zelf de regie over hun leven te laten houden door ze zelf de benodigde zorg te laten inkopen. Waar de gedachte van meer eigen zeggenschap, zelfredzaamheid en zorg op maat op zich zelf goed is, bestaat wel het gevaar van een administratieve rompslomp en komt soms de kwaliteit van de zorg onder druk te staan. Kwaliteit, betaalbaarheid en doelmatigheid van de zorg staan wat de PvdA betreft voorop. Mensen die hulp nodig hebben, mogen niet vast komen te zitten in procedures. Naast de professionele zorginstanties zullen hulpbehoevende mensen in veel gevallen terugvallen op de mantelzorg van familieleden, vrienden of burens. Mantelzorgers hebben een belangrijke maar vaak ook fysiek zware taak; zij moeten door de overheid zoveel mogelijk ondersteund worden.

Zorg omvat ook de gezondheidszorg. Bijzondere aandacht zal er hierbij moeten zijn voor de jeugd. Overgewicht is een dreigend gevaar voor de jeugd. Ook overmatig alcoholgebruik leidt tot gezondheidsproblemen, maar ook tot gevaar in het verkeer en agressief gedrag. Het terrein van de zorg is het terrein waar voor de PvdA in deze moeilijke financiële tijden niet op bezuinigd mag worden. Dit betekent natuurlijk niet dat we niet kijken of dingen efficiënter en effectiever kunnen en dat "luke"dingen geschrapt kunnen worden. De zorg voor mensen die het echt nodig hebben moet overeind blijven.

Dit betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- De gemeente kiest voor zorgaanbieders die de beste hulp aanbieden en die zo dicht mogelijk bij mensen in de buurt georganiseerd is.
- De gemeente houdt toezicht op de naleving van de contracten door de zorgaanbieders en bewaakt de klantgerichtheid en doelmatigheid.
- Eenzaamheid is voor veel ouderen een groot probleem. Gemeentelijk welzijnsbeleid moet gericht zijn op het bevorderen van contact tussen mensen in de buurt. Dit mag niet beperkt blijven tot losse activiteitenmiddagen.
- Veel allochtone vrouwen verkeren in een maatschappelijk isolement. Indien ook in Moerdijk nodig dan zetten we de komende jaren projecten in die er op zijn gericht deze vrouwen uit hun isolement te halen.
- Mantelzorgers worden zo goed mogelijk ondersteund. Dit gebeurt nu door HOOM door bijvoorbeeld te informeren over de ondersteuningsmogelijkheden, bijeenkomsten te organiseren waar mantelzorgers elkaar kunnen ontmoeten (denk aan een Alzheimer café), of door een speciaal budget vrij te maken. De PvdA wil dit verbeteren en/of uitbreiden.
- De gemeente zorgt voor kleinschalig vervoer (deeltaxi) zodat ouderen en gehandicapten mobiel blijven.
- Alle openbare gebouwen moeten goed toegankelijk zijn voor ouderen en gehandicapten. Bij de inrichting van de openbare ruimte moet rekening worden gehouden met ouderen, die gebruik moeten maken van rolstoelen, rollators of gewoon slecht ter been zijn.
- De gemeente gebruikt de mogelijkheden van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) om burgers met een beperking kansen te bieden op een actief leven in de samenleving. De gemeente schenkt daarbij speciaal aandacht aan wonen, het vinden en behouden van werk, vervoer, onderwijs en vrijetijdsbesteding.
- De gemeente doet alles wat in haar vermogen licht om het overgewicht van jongeren tegen te gaan en de jongeren meer aan het bewegen te krijgen.

10. Meer gerichte aandacht voor jongeren

Onze kinderen zijn het kapitaal van de toekomst. Zolang kinderen naar school gaan moeten ze verzekerd zijn van een beschermde, liefdevolle omgeving die ze een stevige basis biedt voor een goede toekomst. Als jongeren van school komen moet alles op alles worden gezet om ze aan het werk te krijgen. Gelijke kansen zijn voor de PvdA de basis voor een waardig bestaan. Juist in tijden van economische crisis is bestrijding van de jeugdwerkloosheid een topprioriteit. Jeugdhulpverlening, scholen en gemeenten moeten problemen signaleren en voorkomen. Jongeren die soms al op erg jonge leeftijd in de knel komen, worden geholpen om hun leven op de rails te krijgen. Het centrum voor Jeugd en Gezin zal hier een belangrijke rol moeten spelen. In het geval van echte probleemgezinnen kan geen sprake zijn van vrijblijvendheid. Jongeren met gedragsproblemen die niet naar school willen of niet willen werken worden aangepakt.

In hun vrije tijd moeten er ook mogelijkheden zijn voor jongeren om zich in Moerdijk positief bezig te kunnen houden in verenigingen, met muziek enz. Ook daar is er een rol voor de gemeente.

Dit betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- Het jeugdbeleid van de gemeente verzinnen we niet op het gemeentehuis. Dat geven we vorm met jongeren zelf. Daarom zullen projecten gestart worden, die door de jongeren zelf vorm worden gegeven, op terreinen die in overleg met de jongeren worden uitgekozen. Te denken valt b.v. aan faciliteiten voor sport- of muziek beoefening.
- Jongerencentra, straathoekwerkers, krijgen meer de ruimte om te investeren in activiteiten waarbij b.v. de muziekschool, Tune Inn en andere jongerencentra belangrijke pijlers kunnen zijn.
- Jongerenwerk moet een standaard basisvoorziening in de kernen zijn en gericht zijn op het bieden van activiteiten, ontmoeting en pas daarna op preventie. Goed jongerenwerk voorkomt mede onveiligheid, criminaliteit en dure jeugdzorg.
- De PvdA zal activiteiten opzetten om jongeren meer te betrekken bij hun buurt en kern en ook bij de politiek.
- Voor jongeren die niet mee willen werken en bij wie gedragsproblemen meespelen worden onorthodoxe oplossingen niet geschuwd; dat kan in de vorm van opvang, disciplineren en verplichtende begeleidingstrajecten gericht op scholing.

11. Sociale zekerheid voor wie dat nodig heeft

Een fatsoenlijk bestaan voor iedereen, dat is dé opdracht van de Partij van de Arbeid. De PvdA Moerdijk staat voor eerlijk delen en werkt aan het verkleinen van de verschillen tussen arm en rijk. Daarom zal de PvdA er tot het uiterste voor inzetten dat op het terrein van de sociale zekerheid in deze moeilijke financiële tijden niet bezuinigd zal worden. Wie (even) niet kan moet kunnen rekenen op een fatsoenlijk vangnet. Het gaat daarbij niet alleen om een behoorlijk inkomen maar ook om zaken als goede zorg en huisvesting.

Door de economische crisis is armoedebestrijding nog urgenter geworden. De eerste tekenen van de verwachting dat vooral jongeren, laagopgeleiden, eenoudergezinnen en allochtonen de eerste slachtoffers zullen worden van crisis, zijn al zichtbaar. De beste vorm van armoedebestrijding is werk. Alle Nederlanders moeten de kans krijgen om mee te doen. Wie toch zijn baan verliest of niet kan werken, laten we niet in de steek. De PvdA Moerdijk zorgt voor een solide vangnet. Echt urgent is hulp voor burgers die ernstige schulden hebben. Schuldenproblematiek werkt vaak verlamkend op het vermogen van mensen om hun leven weer op orde te krijgen. Sociaal isolement, problemen in de gezinssituatie en dreigende dakloosheid gaan vaak samen met schulden. Daarom wil de PvdA Moerdijk volop inzetten op schuldhulpverlening.

Dat betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- Dat de inzet van de PvdA zal zijn dat er op de terreinen sociale zekerheid en armoede bestrijding niet bezuinigd zal worden.
- De PvdA wil dat mensen die in de schulden raken, vanuit het meldpunt schuldhulpverlening voortvarend worden geholpen, waarbij niet alleen naar financiële, maar ook naar sociale en psychosociale problemen wordt gekeken. Wachtlijsten bij de schuldhulpverlening zijn uitgesloten, binnen twee weken is een traject gestart.
- Het aantal huisuitzettingen wordt teruggedrongen. Als een bewoner met een huurachterstand vastloopt, moet de verhuurder de bewoner melden bij het meldpunt schuldhulpverlening. Het meldpunt zorgt voor een betalingsregeling tussen de corporatie en de bewoner of neemt de bewoner in 'budgetbeheer'.
- Een optimaal gebruik van de wettelijk toegestane kwijtscheldingsmogelijkheden en duidelijke voorlichting over wettelijke rechten, zoals huursubsidie en bijstand. Dit betekent het voltooien van het actieplan "tegengaan niet-gebruik voorzieningen 2009-2010".
- Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en heffingen voor bijstandsgerechtigden.
- De PvdA ondersteunt de voedselbank en soortgelijke lokale initiatieven om mensen te helpen. Voorwaarde is wel dat deze organisaties nauw samenwerken met de gemeentelijke sociale dienst.

12. Iedereen doet mee: Sport en Cultuur helpen daarbij

Sport en cultuur brengen mensen bij elkaar, beide zorgen voor verbroedering en dagen uit. Zowel sport als cultuur bevorderen dat mensen hun talenten kunnen ontwikkelen. Ze zorgen beide voor onderling respect en teamspirit. De een maakt graag deel uit van een muziekvereniging, toneel- of carnavalsclub, de ander wil graag in een voetbalteam of turnvereniging. De PvdA is van mening dat sport en cultuur niet alleen bijdragen aan een betere geestelijke en lichamelijke gezondheid. Sport en cultuur zorgen er ook voor dat mensen meedoen aan de samenleving en mede daardoor ontstaat sociale samenhang. Dat geldt voor de actieve beoefenaren, het publiek en de vrijwilligers.

De sport- en cultuurverenigingen hebben een maatschappelijke functie. Daarom is een gevarieerd aanbod noodzakelijk. Een laag inkomen mag niet de reden zijn om niet mee te doen. De PvdA Moerdijk wil dat het voor alle kinderen mogelijk is om kennis te maken met sport en cultuur. Zo kunnen zij hun eigen talenten ontdekken en ontwikkelen. De verbinding van sport en cultuur met activiteiten in het onderwijs willen wij daartoe versterken. Dat biedt tevens verenigingen kansen om nieuwe leden te krijgen.

De PvdA wil een sterke verbinding tussen de volksgezondheid, welzijnsactiviteiten, onderwijs, sport en cultuur. Dat is nu versnipperd in allerlei gemeentelijke nota's. Dat veroorzaakt soms dubbelingen, soms "witte vlekken". Programmatisch werken biedt hier uitkomst. Door verbindingen te leggen en activiteiten beter af te stemmen op deze beleidsterreinen kan met hetzelfde geld veel meer bereikt worden.

Sport en cultuur kunnen ook zorgen voor profilering van de gemeente. Een gevarieerd aanbod helpt mee om een aantrekkelijke gemeente te zijn waar het goed is om te wonen. Beeldbepalende objecten en gebouwen helpen daar ook aan mee.

Dit betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- Sport en cultuur inzetten om mensen te laten meedoen in de samenleving. De acties uit de recente nota's zijn het middel daartoe.
- Samenwerking tussen partijen op het gebied van onderwijs, sport, cultuur, welzijn en volksgezondheid sterk intensiveren.
- Via de Ruimtelijke Ordening en soepele vergunningverlening veilige carnavalsbouwplaatsen mogelijk maken.
- Jaarlijks een landelijk sportevenement.
- Een monumentenbeleid uitvoeren met het accent op beeldbepalende objecten en gebouwen.
- De subsidies voor alle verenigingen in stand houden.
- Het Jeugdfonds in stand houden, waardoor kinderen met beperkte financiële mogelijkheden kunnen worden geholpen met sport en cultuur beleving. Indien nodig moet daar extra geld voor vrijgemaakt worden.
- In Brede School-ontwikkeling willen wij sport en cultuur combinatiefunctionarissen. Dit zijn mensen die voor verschillende sectoren werken, maar in dienst zijn van één werkgever. Bijvoorbeeld vakleerkrachten en trainers die naschoolse sportactiviteiten organiseren en zo lijntjes leggen tussen sportverenigingen onderwijs, naschoolse opvang en de buurt. Of muziekdocenten, en regisseurs die zowel lesgeven op de muziekschool als op de brede school. Mogelijk kunnen deze functionarissen een rol vervullen bij het geven van gymles aan de kinderen op de basisscholen.
- De ontwikkeling van de "sportplaatsen" d.w.z. binnen- of buitensportaccommodaties waar op een groot deel van de dag door clustering van activiteiten gebruik wordt gemaakt van deze accommodaties. De sportparken moeten een dag-in-dag-uit bruisend activiteitencentrum worden waar buurtbewoners en wijkorganisaties terecht kunnen. Waar nodig wordt er geïnvesteerd in deze sportparken in samenwerking met woningbouwcorporaties.
- In de kernen wordt in samenspraak met de bewoners creatieve oplossingen gevonden voor sportbeoefening in de vorm van postzegelparkjes en Cruyffcourts-achtige "speelkooien".
- Er komt een onderzoek of er behoefte is aan werkruimte voor jonge, startende kunstenaars waardoor die in de gelegenheid zijn om hun talenten te ontplooien. Leegstaande gebouwen kunnen hiervoor uitkomst bieden. Private initiatieven van kunst en cultuurinstellingen moeten meer worden aangemoedigd.

13. Mobiliteit, veilig verkeer en toegankelijk openbaar vervoer

Onder mobiliteit verstaan we alle verplaatsingen die mensen doen om op een bepaalde plaats te komen. Alle manieren om te verplaatsen tellen daarbij mee, van voet tot vliegtuig en alles wat daar tussen zit. De verplaatsingen leveren effecten op voor veiligheid, leefbaarheid en milieu en gezondheid. Voorbeelden zijn filevorming, te lange reistijden, onveilige verkeerssituaties, geluidsoverlast, overlast van verkeersgedrag, slechte luchtkwaliteit. Die negatieve effecten willen we terugdringen en voorkomen.

Mensen die zich moeilijker kunnen verplaatsen vanwege beperkingen of een laag inkomen willen we ondersteunen. Daarom maken we voorzieningen breed toegankelijk.

We willen in principe geen “nieuw asfalt” aanleggen, uitgezonderd voor langzaam verkeer. Bovendien kost nieuwe infrastructuur heel veel geld. Daarom willen we inzetten op verandering van de verplaatsingspatronen van mensen. Er zijn veel meer keuzes mogelijk dan de auto. Die keuzes willen we promoten waarbij we het gebruik van de auto overigens niet veroordelen.

Het simpelste voorbeeld is het feit dat ouders hun kinderen met de auto naar school brengen. Als niemand dat doet wordt de schoolomgeving een stuk verkeersveiliger. De hele buurt profiteert daar bovendien van. Zo kunnen inwoners van een wijk of kern door gedragsverandering de leefbaarheid en veiligheid beïnvloeden.

Moerdijk heeft vele wegen in het buitengebied, waar de veiligheid soms ook in het geding is. Er begint zo langzamerhand een probleem te ontstaan door de omvang van de landbouwvoertuigen en de breedte van de wegen in het buitengebied. Verlichting en het maaien van de bermen kunnen ook onderdeel zijn van maatregelen ter verbetering van de veiligheid op deze wegen. Ook hier zal met de bewoners en de landbouworganisaties gezocht moeten worden naar een voor alle partijen aanvaardbare en realistische oplossing.

Dit betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- Stevig inzetten op gedragsbeïnvloeding van verkeersdeelnemers.
- Mobiliteitsmanagement bevorderen bij bedrijven en instellingen (Met behulp provinciaal project “Brabant Mobiliteits Management”, BRAMM).
- Promoten van alternatieven voor mobiliteit bij inwoners.
- Duurzame mobiliteit bevorderen (fietsen, elektrische voertuigen, Openbaar Vervoer).
- Snel meewerken aan het (door de markt) realiseren van oplaadmogelijkheden voor elektrische voertuigen.
- Deeltaxi behouden voor mensen die echt geen andere vervoersmogelijkheid hebben, maar zorgen dat zoveel mogelijk mensen met regulier openbaar vervoer kunnen.
- Haltes voor openbaar vervoer versneld toegankelijk maken.
- Strijden voor goedkoop openbaar vervoer, eventueel voor specifieke doelgroepen (beïnvloeding provincie).
- Dat we zullen streven naar verbetering en uitbreiding van het (openbaar vervoer tussen de kernen onderling).
- Het Deeltaxisysteem als vangnet voor gebieden en in periodes waar geen openbaar vervoer is, verbeteren.
- Verkeersonveilige plekken worden samen met inwoners aan gepakt. Niet alles kan door fysieke maatregelen, borden, geboden en verboden worden opgelost. Daarom verwachten we van inwoners dat ze hun verkeersgedrag aanpassen.
- De beleidsplannen die in uitvoering zijn kosten veel geld. Als er keuzes moeten worden gemaakt zal de PvdA Moerdijk dat doen met bovenstaande uitgangspunten voorop.
- Deelname aan de regionale samenwerking doorzetten. Grote vraagstukken als de aanleg van een goederenspoorlijn, de congestie rond de Moerdijkbrug, de effecten van doortrekken van de A4, het opvangen van mobiliteitseffecten van economische ontwikkelingen als het Logistiek Park Moerdijk, het Agro-Food Cluster of toeristische ontwikkelingen kunnen alleen met anderen samen worden aangepakt. Moerdijk moet daarin een vooraanstaande rol spelen omdat veel van die zaken op en over het Moerdijs grondgebied gaan.
- Parkeervoorzieningen blijven in principe gratis.
- De gemeente zorgt voor voldoende parkeerplekken voor houders van een gehandicaptenparkeerkaart in winkelgebieden, bij sportcentra en culturele instellingen en alle andere plaatsen waar veel bezoekers komen.
- Het beleidsplan fiets- en wandelpadennetwerk wordt volgens schema uitgevoerd.
- Extra aandacht voor de veiligheid op de wegen in het buitengebied.

14. Democratie en goed bestuur

De kloof tussen burger en politiek lijkt de afgelopen jaren alles behalve verkleind. De PvdA gelooft in de modernisering van de democratie. Bij de moderne burger, die inspraak heeft op school en op het werk en die als kritische consument is gaan denken, past niet dat hij een keer in de vier jaar mag stemmen en verder zijn mond moet houden. Een burger die zich actief wenst te bemoeien met het bestuur moet daar de mogelijkheid toe hebben. Betrouwbaar bestuur en goede dienstverlening zijn zaken waar de mensen op kunnen rekenen bij de PvdA. Bestuurders moeten dienstbaar en integer door het leven gaan.

Dit betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- (Nog) betere uitvoeringsresultaten.
- Dienstverlening op maat en dicht bij de mensen o.a. door “huisbezoek”.
- Burgers krijgen op korte termijn antwoord op hun vragen.
- Beleid komt zoveel mogelijk tot stand in samenspraak met burgers. Het bestuur moet zich verantwoorden over wat ze met de inspraak van belanghebbenden heeft gedaan. Want daadwerkelijke inspraak is meer dan een keertje luisteren.
- De PvdA wil dat de burgers meer betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van beleid. Er van uitgaande dat de burgers dit ook willen, verwachten wij van de burger dan ook dat hij/zij ook echt betrokken is en zich daarvoor inzet.
- Elektronische dienstverlening wordt bevorderd en de gemeente draagt zorg voor de toegankelijkheid voor mensen met (digitale) functiebeperkingen.
- Administratieve lasten voor burgers en bedrijven worden gesaneerd waar mogelijk.
- Er wordt een actief beleid gevoerd dat zeggenschap in kleine kernen en dorpen versterkt door het in stand houden van de stads- en dorpsraden. De positie van deze raden wordt duidelijk gemaakt.
- De PvdA bewaakt de dienstbaarheid van bestuurders en draagt zorg voor verantwoorde omgang met publiek geld.

15. Regionale samenwerking en internationale solidariteit

Moerdijk is qua grondgebied de grootste gemeente van Brabant, de vierde zeehaven van Nederland ligt op ons grondgebied, we hebben grote bovenlokale bedrijventerreinen op ons grondgebied, veel belangrijke vervoersstromen gaan via weg, trein, water en buizen over en door ons grondgebied én we hebben een omvangrijk agrarisch gebied en ook toeristisch het nodige te bieden.

Genoeg redenen om als Moerdijk een belangrijke rol te vervullen in de regionale samenwerking.

Iedereen is burger van de eigen gemeente, wijk of buurt. Maar we zijn ook allemaal wereldburger. Dat betekent dat ook de gemeente waar mogelijk actief vorm moeten geven aan internationaal beleid. Voor de PvdA staat internationale solidariteit voorop. Samenwerking met collega-bestuurders in partnergemeenten is nodig om het lokaal bestuur wereldwijd te versterken. Daarnaast moet de gemeente het goede voorbeeld geven door eerlijk aan te kopen en aan te besteden.

Dit betekent voor de PvdA Moerdijk voor de komende raadsperiode:

- Bij beslissingen van de gemeente wordt rekening gehouden met de gevolgen voor ontwikkelingslanden. Bijvoorbeeld geen gebruik van tropisch hardhout bij nieuwbouw, of de renovatie van oude wijken.
- Zowel bij aanbestedingen, als bij het inkoopbeleid moet de gemeente heldere criteria hanteren die rekening houden met duurzaamheid en mondiale solidariteit. Zoals gecertificeerd hout als voorwaarde in de bouw en alleen eerlijke koffie in het gemeentehuis.
- Moerdijk gaat/blijft een voortrekkersrol vervullen in de regionale samenwerkingsverbanden op alle terreinen. Daarbij wordt het belang van de regio in het oog gehouden, maar zeker het belang van Moerdijk.
- Op regionaal, maar ook op landelijk niveau wordt de toekomstvisie van Moerdijk op Moerdijk luid en duidelijk uitgedragen.
- Goede contacten worden gelegd met de provincie en het rijk om ook bij deze bestuurslagen het belang van Moerdijk te behartigen.
- De stedenband met het Poolse Jaworze en Oblicina blijft één van de onderdelen van internationale samenwerking van Moerdijk. Daarnaast worden er internationale contacten gelegd om het haven- en industrieterrein Moerdijk te promoten.